

מדיני עשיית הפרה וקידוש המים

א. על ידי מי נעשים.

יש דברים בעשיית הפרה, שנעשים על ידי כהן בלבד, ולא על ידי זר, וכל שכן שלא על ידי אשה, ואלו הם: (א) שחיטת הפרה, (ב) וקבלת דמה, (ג) והזאת הדם כנגד ההיכל, (ד) ושריפת הפרה, (ה) והשלכת עץ ארז ואזוב ושני תולעת לתוך השריפה, שבכל הדברים הללו מבואר בפרשה, שהם נעשים על ידי כהן, שנאמר "וַיִּתְּתֶם אֹתָהּ אֶל אֱלֶעָזָר הַכֹּהֵן וְהוֹצִיא אֹתָהּ אֶל מוּחוֹץ לַמִּזְבֵּחַ וְשָׁחַט אֹתָהּ לְפָנָיו. וְלָקַח אֱלֶעָזָר הַכֹּהֵן מִדְּמָהּ בְּאֶצְבָּעוֹ וְהִזָּה אֶל נֶכַח פְּנֵי אֹהֶל מוֹעֵד מִדְּמָה שְׂבַע פְּעֻמִּים. וְשָׂרַף אֶת הַפָּרָה לְעֵינָיו אֶת עֵרָה וְאֶת בְּשָׂרָהּ וְאֶת דְּמָהּ עַל פְּרֶשֶׁת שָׂרָף. וְלָקַח הַכֹּהֵן עֵץ אֲרָז וְאִזּוֹב וְשָׁנִי תוֹלְעַת וְהִשְׁלִיךְ אֶל תוֹךְ שְׂרַפַת הַפָּרָה".

ויש דברים הנעשים גם על ידי זר ואשה, והם (א) אסיפת אפר הפרה, (ב) ומילוי המים, (ג) וקידוש האפר במים, שבכל אלו לא נאמר בתורה שיעשו על ידי כהן. באיסוף האפר נאמר, "וְאָסַף אִישׁ טְהוֹר אֶת אֲפֵר הַפָּרָה"^א, ובמילוי המים וקידוש האפר נאמר, "וְלָקַחוּ לְטָמֵא מִעֵפֶר שְׂרַפַת הַחֲטָאת וְנָתַן עָלָיו מִים חַיִּים אֶל כָּלִי".

ב. מתי נעשים.

בתחילת הפרשה נאמר "זאת חקת התורה". ויש כאן ריבוי, "התורה", לומר לך שכל האמור כאן, יש לו תורה אחת. ומיעוט "זאת", לומר לך, דווקא בדבר זה ולא בדבר אחר.

ומבואר שריבוי ומיעוט אלו נאמרו לעניין העשייה ביום בלבד האמורה בהזאה. שמהריבוי יש ללמוד, שגם דברים נוספים נעשים ביום בלבד, ולא בלילה. ומהמיעוט יש ללמוד, שדברים אחרים נעשים גם בלילה.

ומאחר שלא פירשה תורה מה נתרבה ליום בלבד, ומה נתמעט להיות אף בלילה, יש לך ללמוד מסברא, שאותם דברים הנעשים בכהן בלבד, כמו ההזאה יעשו ביום בלבד כמו ההזאה, ואותם דברים הנעשים אף באשה, יעשו אף בלילה.

ואם כן (א) שחיטת הפרה, (ב) וקבלת דמה, (ג) והזאת הדם כנגד ההיכל, (ד) ושריפת הפרה, (ה) והשלכת עץ ארז ואזוב ושני תולעת לתוך השריפה, נעשים ביום בלבד.

^א ובדף מ"ג יתבאר בעזה"י שהריבוי "טהור" בא להכשיר את האשה.